

38-й. Відповіді.

Перед цим, констатуємо те, що продовжується вже декількарічна наша сумна "епопея" з неможливістю розмістити кращі роботи на сайті, закликаємо вас:

Напишіть нам, і ми скинемо у прикріплених файлах деякі чудові змістовні роботи, скажімо, роботи призерів, особливо - Реви Ані. Буде вам там на що подивитися і чому повчитися ... .

1. Донецька (9. До речі, на другому місці - Дніпропетровська 7, яка, якби всі учасники оформляли аркуші з відповідями належним чином, наздогнала б Донеччину).

2. Індійський (при цьому якщо є обов'язкові ПОЯСНЕННЯ на кшталт того, як зразково повно, "обсмоктавши з усіх сторін", написала Аня Рева):

Португальський мандрівник Бартоломеу Діаш, вийшовши з Лісабона в 1487 р. на трьох кораблях, в 1488 р. доплив до південного краю Африки й навіть обігнув її, незважаючи на жорстокий шторм. Самий південний виступ Африки Діаш назвав мисом Бур. За цим мисом його кораблі ввійшли у води Індійського океану. Але Діашу довелося закінчити свою подорож: змучена бурями команда зажадала повернення на батьківщину. Після доповіді Діаша про результати плавання португальський уряд розпорядився назвати південний мис Африки не мисом Бур, а Доброї Надії - надії досягти Індії й інших країн Сходу морським шляхом.

Через 10 років спеціальна експедиція на чотирьох кораблях під керуванням Васко да Гама вирушила на пошуки шляху навколо Африки до Індії. На східних берегах Африки мореплавці виявили торгові і військові поселення арабів.

Раніше вздовж східних берегів Африки (західні береги Індійського океану) ходили фінікійці (ще до н.е.) та Ібн Баттута (1325-1349), але вони не були європейцями.

Щодо можливого аргументу про безсумнівно бачений європейцями, в т.ч. завойовниками, район Індійського океану біля Аравійського півострова та морів біля нього, то ось - ВІКІ-цитата, яка підтверджує, що все те є північними берегами Індійського океану, а не західними: "У північній частині розташовані найбільші моря: середземні - Червоне море і Перська затока, напівзамкнуте Андаманське море і окраїнне Аравійське море; в східній частині - Арафурське та Тиморське моря". Кінець цитати А. Реви.

Якщо підійти логічно, то, не зважаючи на завчасно не заплановану каверзу (дочекайтеся подробиць пояснення ситуації весною ц.р.), даємо один із варіантів отримання однозначної відповіді.

Йдеться про ЗАХІДНІ береги океану.

Тож відразу категорично відкидаємо океан, в якому по суті немає західних берегів: це Північний Льодовитий.

Тихий? Приміром, європейці, які користувалися "великим шовковим шляхом", в тому числі й Марко Поло, безсумнівно бачили його західні береги (в Китаї) задовго до згаданих в запитанні часових проміжків.

Атлантичний не підходить, бо його західні береги задовго до "колумбових" XIV-XV ст. вперше бачив багато хто з європейців (наприклад, нормани, скандинавські вікінги), які ще в IX–XI ст. не раз перепливали океан, досягнувши берегів Американського континенту.

А дещо жартівлива відповідь повітряний океан Землі тут також не підходить відразу з декількох причин.

Тож залишається єдиний варіант - Індійський.

Приносимо щирі вибачення тим учасникам, які "сушили мізки" саме над цим запитанням найдовше. Дехто каже, що воно у них відняло стільки часу, скільки всі інші разом узяті.

А зі сторони оргкомітету вийшло саме так, дещо провокаційно та дослідницько-важко, зовсім не умисно. Якби не прискіпливість декого з учасників, то оргкомітет планував ось таку відповідь: **ніякий, жоден не підпадає під параметри.**

І це нагадало нам дещо призабуту ідею (а колись саме так і було): щоконкурсу включати хоча б одне з запитань, яке не має відповіді.

3. Ти.

4. Танах. За змістом він майже повністю збігається зі Старим Заповітом християнської Біблії. Цей акронім, вказує на розділи/книги, з яких складається: Тора (תּוֹרָה [tōrā], П'ятикнижжя Мойсея), Невіім (נְבִיאִים [nəḇi'īm], Пророки) та Ктувім (כְּתוּבִים [kəṭūḇīm], Писання).

Біблія (ЯКЩО Є ПОЯСНЕННЯ! Хоча один із членів оргкомітету категорично проти зарахування цієї відповіді з його аргументом: за Біблію - 0. Біблія -- це грецьке слово і позначає Святе письмо саме християн, включно з Новим заповітом, що зовсім не є частиною Святого письма в іудаїзмі).

За **Тора** або **Невіім** або **Ктувім** - **0,3.**

За **Талмуд** або **Гемара** - 0,5. Це наступний етап "розвитку" Танах, тобто це - вже сукупність правил, заснованих на тлумаченні поглядів цієї релігії.

Зауваження Афанасьєва Анатолія, на яке В. Косенко, звичайно, не знає відповіді: "Чому в конфуціанстві "П'ятикнижжя", а не, скажімо, У-Цзин?"

5. Візок для покупок, товару.

6. Фреска.

Альфреско (волога штукатурка).

До речі, альсекко - це малювання по сухій штукатурці.

7. Канада(каре без ре над а).

8. Історія української літератури.

Академік М. С. Грушевський – автор "Історії України-Руси" – був одночасно й видатним дослідником історії української літератури. За життя він видав п'ять томів «Історії української літератури», шостий зберігся в рукописі. Саме переживання про долю України й зумовили структуру, специфіку та глибинність задуму "Історії української літератури", як і посвяту до неї.

9. Жирафа.

Жираф. Хоча дехто з оргкомітету вважає, що ця відповідь є русизмом.

10. Око. Зіниця.

До речі, пораховано, що крізь очі надходить біля 90% інформації з навколишнього світу.

За поширену відповідь **судини** (це - під дією нікотину) - 0. Бо ніхто з цих учасників не навів посилань на солідні джерела інформації.

Винятки в останньому - Городнянська Ольга та Панькевич Оксана, які вказали, що бажали написати відповіддю саме зіницю (точніше - навіть написали, але "після того як ..."), але там період адаптації на їхню думку не такий, як у запитанні. Мабуть, вони використовували дані, приміром, російської Вікіпедії, де вказано, що темнова адаптація триває декілька годин, а світлова при середніх яскравостях - 1-3 хвилини.

11. Відчуваємо (умовно кажучи, серцем, душею).

За вигадуємо, уявляємо - **0,5**.

12. Папірус.

13. Гольф.

14. Народний (артист України) (2004 рік).

15. Ікло(-а). Мова – про зуби людини.

За **клик** - на жаль, **0**. Русизм.

16. Гітлер.

На картині зображена Гелі Раубаль, двоюрідна племінниця і кохана Гітлера.

Причина написаного в запитанні в дужках? Бо внизу - автограф Гітлера.

І - ще про одну цікавинку, точніше - про антицікавинку. Російська Вікіпедія дає фото картинки (якийсь замок на горі), авторство якої вона також приписує Гітлеру. Але то зовсім неправильна інформація. Ту листівку Гітлер купив у магазині та надіслав поштою комусь там (не відаємо кому. Чінгісхану? Йосипу? Чи комусь із сучасної одіозної пари Володимир - Петро?). Тож укотре: будьте обачливими щодо правдивості джерел інформації, в тому числі й Вікіпедії.

І зовсім не в тему - про нав'язану асоціацію "Гітлер - війна". Все більше сучасних українців, та і світ, розуміє, чому коли, скажімо, Надія Савченко (і так само й ті інші, кому ця війна вже "в печінках") робила все від неї можливе, щоби припинити братовбивчу війну на Донбасі, влада "однієї країни" намагалася всіма силами спалювати її, "стерти в порошок". Бо верхівка списує на цю війну абсолютно всі свої неблаговидні дії.

17. Зважати (на думку).

Зважати.

Враховувати.

18. Велика Китайська стіна.

Великий Китайський мур.

До речі: максимальна ширина стіни – 9,1 метра, і вона приблизно такого ж кольору, як і земля, на якій вона розташована. Виходячи зі здатності оптики лише такий об'єкт може бути видимим неозброєним оком з Місяця, відстань від якого до Землі майже 400000 кілометрів, який контрастний по відношенню до навколишнього фону і має в діаметрі розмір від 10 кілометрів і більше. Орієнтовна ширина Великої Китайської стіни, якщо дивитися на неї з Місяця, буде такою ж, як у людської волосини, якщо дивитися на нього з відстані в 3,2 кілометра. Для того, щоб побачити цю стіну з Місяця, треба мати зір в 17000 разів кращим за звичайний. Тож і не дивно, що жоден з астронавтів, котрий був на Місяці, ніколи не повідомляв, що бачив цю стіну.

Нещодавно було підраховано, що на будівництво Муру використали 180 млн. куб. м. ґрунту і 60 млн. кубометрів каміння і цегли.

Ті учасники, які відповідали або "Піраміда Хеопса", або "піраміда в мексиканському Чолумі", вочевидь не звернули увагу на слова в запитанні "...штучна так би мовити архітектурна споруда ...", які натякають на те, що ця споруда дещо не в повній мірі відповідає усталеному поняттю "архітектурна споруда".

19. Велика Британія.

Великобританія.

Об'єднане королівство Великої Британії та Північної Ірландії.

До речі, англійською ще - "United Kingdom", точніше - "United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland".

Нюанс: Great Britain - це Англія+Шотландія+Уельс, тоді як United Kingdom це Great Britain+Північна Ірландія.

Саме цій країні належить першість в випуску поштових марок. 6 травня 1840 року в Великій Британії були випущені марки під назвою "Чорний пенні". До моменту їх появи необхідність цього винаходу була настільки кричущою, що марки дуже швидко прижилися. Згодом Всесвітній поштовий союз, встановлюючи однакові вимоги до марок в різних країнах, зобов'язав усі країни вказувати найменування країни-емітента на поштовій марці. Велика Британія ж, як перша країна, що випустила марку в оборот, була звільнена від цього обов'язку.

За Англія - 0.

Цікава репліка Афанасьєва Анатолія щодо другої частини запитання. "Ще зі шкільних років ми знали, що марки арабських еміратів 1963-1973рр. (так звані Дюни) купувати не можна. Їх заборонено виставляти на виставках, включати в серйозні колекції. Тиражі їх перевищують потреби кожного з еміратів, тому Міжнародною організацією філателістів (ФІП) проголошені спекулятивними. А які ж красиві були ті марки. Втриматися, щоб не купувати, було важко. Кілька серій на тему "Кораблі" і "Пірати" зберігаю до цього часу".

20. Ненормативна лексика.

Обсценна лексика.

Мат(-юки).

За, скажімо, **батьківський контроль - 0,3** (з розумінням того, що учасник "думав у потрібному напрямку". Але ця відповідь не вписується в те, про що запитується. Як це уявити, що у творі використовується батьківський контроль?).

21. Мікрохвильовка.

Мікроволновка.

Мікрохвильова піч.

22. Отоварюється.

Скуповується.

23. Каас (Патрісія).

24. Горе. Лихо. Біда. Біль.

25. Канкан.

26. Враховуючи складність завдання, вважалася правильною будь-яка відповідь в межах від **60** до **100** метрів. Головне - це щоб ми, оргкомітет, побачили, що Ви "взяли в руки лінійку" та "щось" робили/міряли.

Це так званий Мавринський (або Козацький) майдан неподалік від сіл Маврине/Межиріч та міста Павлограда (Дніпропетровщина).

Між іншим, наймасовіша відповідь учасників - чомусь 65 метрів, а не значно більша. І таке нам трішки дивно (прикро) бачити. Адже для того, щоб перевірити, чи сліпо спишуть люди відповідь 65, яка дається у джерелах інформації, чи самі будуть "вручну" вимірювати, в умові ми "тихенько" нахабно свавільно у півтора рази збільшили розміри цієї споруди. А учасники ... .

Щоб відмежувати тих, хто нічого тут не написав, від тих, хто все ж написав хоча б щось, і за інші числові відповіді ми нараховували дуже багато балів: по 3 або навіть по 4.

27. Соломія (Крушельницька).

Саломея.

Серед її численних нагород та відзнак, зокрема, звання "Вагнерівська примадонна" ХХ-го століття. Напис на згадуваному портреті Джакомо Пуччіні: "Найпрекраснішій і найчарівнішій Батерфляй".

28. Плутон (у минулому – планету Сонячної системи).

29. Едем. Українською – райський сад в Біблії (в книзі Буття). Російською – їдемо.

Як слушно підказала "гросмейстер" Світлана Козаченко (чому гросмейстер? Бо всі ті, хто показує остаточні результати понад 55 балів, є саме такими видатними учасниками), це є прикладом міжмовних омонімів-омографів.

І як зауважила "гросмейстер" О. Рудницька (чому О.? Бо так побажала "зашифруватися" сама учасниця), тут все ж може бути одна відмінність: "український" Едем (маємо на увазі слово, а не реалії сучасного життя. Сумна репліка в дужках - єхидство голови оргкомітету) пишеться з великої літери.

30. Шия. Щоби глядачу, який дивиться на скульптуру, як правило, знизу, то вона не здавалася сутолою, "безшиєю".

Допустимий варіант (хоча й "на грані фолу") - **всі верхні частини тіла.**

"... Класичний канон, коли довжина тіла дорівнює 7,5 голови, тут неприйнятний. Верхні частини тіла роблять непропорційно довгими зважаючи на перспективу та ракурс знизу - вгору ..".

За, скажімо, **голова, ніс чи рука - 0,5**, з розумінням того, що учасник "думав у потрібному напрямку". Але є один нюанс: не лише голова, не лише ніс чи не лише руки, див. вище в лапках прекрасне пояснення Єсипової Наталки.

31. ILOVEYOU. LoveLetter.

Він був розісланий на поштові скриньки комп'ютерів під управлінням Windows з Філіппін в ніч з 4 травня на 5 травня 2000 року. В темі листа містилася рядок "ILOVEYOU", а до листа був прикладений скрипт "LOVE-LETTER-FOR-YOU.TXT.vbs". У більшості випадків користувач відкривав вкладення.

32. Комахи.

Але вчергове цитуємо вчителя біології Наталку Єсипову (при цьому знову й знову констатуємо, що бездонність майже кожного запитання нашого конкурсу повчальна та вражаюча. І головне в конкурсі - задеклароване бажання самозбагатитися. А щодо Наталки, то відзначаємо ще й гуманне розуміння нею ситуації. Вона культурно написала очікувану нами відповідь, а вже тоді начебто між іншим уточнила її, зовсім не вимагаючи, щоб ми оцінювали відповіді у відповідності до ось такого): "... Хоча згідно праці "Жизнь животных" за редакцією М.С.Гілярова комахи - це надклас, що об'єднує два класи: прихованощелепні комахи та відкритощелепні комахи. Ось останні (латиною Insecta - Ectognatha) й є найчисленнішим класом на Землі за кількістю видів ...".

33. 9 (бо: По горизонталі: **4. Діорама. 6. Авіценна. 8. Орлі. 9. Акцент. 10. Ірак. 12. Япет. 14. Рис. 15. Ар. 16. Лада. 17. Срна. 18. Какао. 19. Яхта. 20. Есквайр.**

По вертикалі: **1. Бікіні. 2. Пржевальський. 3. Амуніція. 5. Мавр. 7. Інтернет. 8. Одіяльце. 11. Краків. 13. ПАР. 17. Соя).**

8,5 (якщо прискіпуватись щодо нюансу: діораму(-и) = діорама).

8 (якщо прискіпуватись до нюансу: діораму(-и) = діорама та при цьому не знати, що розходження в одну літеру у нас зараховується за половину відповіді).

7 (якщо вважати, що бікіні - це не відповідь на №48 37-го конкурсу).

За **подібне розмаїття уточнень** - до 1,3 бала.

34. Германські та багато інших відповідей (див. нижче).

За описи таких нюансів (див. нижче) - додаткові частини балу.

"Слово" - Наталці Єсиповій: "... якщо йти гілочками лінгвістичного дерева, то отримаємо: індоевропейська сім'я → кентум → германська гілка → західна група → англо-фрізька підгрупа → давньоанглійська мова → англійська мова".

"Слово" - Ані Рєві: "... Інгвеонські мови — теоретична група північних західногерманських мов, до якої відносять старофрізьку, староанглійську, староніжньонімецьку та їх нащадків.

Західногерманські мови — мовна підгрупа германських мов, розповсюджена на території Центральної та Західної Європи, а також, внаслідок колонізацій, на всіх континентах світу.

Германські мови — група споріднених мов індоєвропейської мовної родини. Мови германської групи у спілкуванні використовують понад 550 мільйонів людей. Найпоширеніші з них — англійська та німецька.

Найпоширенішою серед західногерманських мов є англійська мова, що через надзвичайний вплив на засоби масової інформації і завдяки Інтернету стала світовою мовою. Другою поширеною мовою є німецька, якою говорять німці, австрійці, велика частина Швейцарії, Люксембургу та інших країн".

Голова оргкомітету - "в осаді", "в шоку", "в трансі".

35. Серце.

36. Зав'язування (в'язання) вузлів.

37. Сандвіч. Сануїдж.

А-ля російський варіант - **сендвіч**.

Хоча, скажімо, Ольга Городнянська та ще дехто наголошують, що за деякими даними Джон Монтегю не любив карти, а от державним справам віддавав дуже багато часу. І щоб не витратити часу на видалення слідів їства з рук (та, до речі, грошей, бо був порівняно бідним), він і видумав такий бутерброд.

Аня Рева додає цікавинку: "... А ось звичайний бутерброд, вважають, винайшов Микола Коперник в квітні 1520 року. Сталося це нібито під час облоги лицарями Тевтонського ордена замку Ольштин, комендантом якого був Коперник. У замку вибухнула епідемія, причому, за спостереженням Коперника хворіли ті, хто споживав хліб. Коперник передбачив, що хліб заражається під час зіткненні зі сторонніми предметами, особливо з підлогою. Тоді він запропонував змащувати хліб маслом, на якому після невдалого падіння на підлогу легко було замітити бруд. Таким методом Коперник нібито переміг епідемію ...".

38. Маїс. (*Zea mays*). Це – "наша" кукурудза. Дві інші – це рис та пшениця.

На жаль, за **жито чи овес - 0**. Вони, навіть більш поширене жито, не є ні одними з "найголовніших хлібів людства", і вирощуються здебільшого в Європі, ні до них ніяк не можна "притулити" слова запитання: "Найпоширеніша в більшості країн назва ...".

Крім того, більшість учасників не звернула увагу на натяк "... чотирма українськими буквами ...". Адже така вставка була лише стосовно єдиного цього запитання. Тому треба було здивуватися: а навіщо тут вона? Тож, мабуть, тут йдеться НЕ про українське слово, а про якусь транслітерацію?

(учасникам конкурсу "25 слів"): Друзья! По поводу ваших ответов **рожь** или **овёс** см. украинскую реплику.

39. Гесіод. Це - зачатки ідей соціалізму та комунізму.

Тут мова - про людину, яка ще майже 3000 років тому, як виявилось порівняно нещодавно, так би мовити, порушувала закони однієї сучасної країни. Бо той поет пропагував те, що заборонили навіть згадувати деякі сучасні тупі

чинуші, починаючи з тягнибоківців та закінчуючи ... правильно ви подумали ким закінчуючи (а, може, й не тупі, а ті загребуші, яким такі світлі ідеї зовсім не до вподоби з огляду на власні набиті валютою, золотом та "шоколадом" кишені. Опоненти! Зверніть увагу: ми говоримо про ІДЕЇ, а не про те, яким чином ці ідеї інтерпретувалися та тлумачаться зараз політиками в тій чи в іншій країні).

А ще щодо першого вставного речення з останньої фрази: звичайно, що нащадки будуть у шоку від зашореності, недалекоглядності та навіть підлості сучасних політиків цієї країни, коли стосовно цієї проблеми ці ненажери все оцінили приблизно ось так, гамузом: от бачите, – колись в СРСР ось такі й ось сякі люди ці ідеї спаплюжили! Тож ату і цих людей і ... (!) всі (!) ці ідеї.

І - про це саме, але "заходячи з іншої сторони". Зауваження однієї учасниці: "... А чи є Маркс та Енгельс у ХХІ столітті всесвітньо відомими, я сумніваюся". Тож - чергова репліка В. Косенка щодо захисту комуністичних і космополітичних ідей, до яких все ж врешті-решт прийде (вернеться) людство: щиро жаль, що сучасники забуваються про таких людей. Адже гасла: "Людина людині - брат", "Від кожного - по його здібностях, кожному - по його потребам", "Все - для блага людини, все - в ім'я людини!", а також скорочений перефразований з ектенії красивий православний "Миру - мир!" вічні, нетлінні. Сюди ж можна дорахувати й таке гасло В. Косенка: "Олігархів, політиків та будь-яких смердючих націоналістів - геть з Землі! На Марс їх, а ще краще - на Плутон!"

40. Білорусь.

(хоча ще наводять таке: Ірландія, Польща, Нідерланди та багато інших варіантів, в т.ч. і Китай. Але багато хто не врахував слова "... на душу населення"). І знову даємо "слово" Ані Реві з її математичними викладками. "... Картопля — четверта за обсягом вирощування у світі продовольча культура, після рису, пшениці і кукурудзи. В Україні картоплю також називають «бўльба», «бараболя», рідше «крумплі» (хорв. Krumpir), «грул'і», «барабўрка», «борішка», «бўрка», «гадабўрка», «мандибўрка», «рїпа». У наддністрянських говірках на позначення цієї рослини використовують значну кількість назв: барабўля, бандўрка, банц, барабій, барабіль, барабін, барабўле, барбўлька, барабўна, барабўля, бїб, бўбик, бўблюх, бўльба, бўльба, бўльбак, бўльбани, бўльбах, груля, грушка, картопа, картох, картоха, картохлі, мадибўрка, мандибўрка. В Росії (рос. Картофель від нім. Kartoffel), залежно від місця, картоплю називають: «гулена» (Кострома), «картопля», «картоши» (Новгород), «картовка» (Перм), «кіна», «парфети» (Кіров).

Розрахунок споживання на душу населення (останнє число. Дані на 2013 рік):

Білорусь – 8 млн. т. : 9,5 млн. осіб = 0,842

Україна – 22 млн. т. : 43 млн. осіб = 0,51

Польща – 12 млн. т. : 38 млн. осіб = 0,31

Росія – 30 млн. т. : 143 млн. осіб = 0,209

Киргизстан – 0,992 млн. т. : 6 млн. осіб = 0,165

Німеччина – 10 млн. т. : 80 млн. осіб = 0,125

Китай – 89 млн. т. : 1330 млн. осіб = 0,067

США – 19 млн. т. : 325 млн. осіб = 0,058

Індія – 45 млн. т. : 1210 млн. осіб = 0,037".

41. Вальді (Такса. З'явився на літніх Олімпійських іграх у Мюнхені в 1972-му році).

Також вважалися правильними відповідями, хоча б - як "кара" нам, оргкомітету, що цей "слизький" варіант/нюанс в підготовчому періоді пройшов повз нашу увагу, згадки: **ягуар, червоний ягуар** або навіть **Майя** (Мексика, 1968 рік. Але він, щоправда, не мав власного імені. Майя - це його не офіційне ім'я).

Гренобльський (також 1968 року) **Шюсс**, на жаль, не зараховувався. Адже хоча ми, люди, з біологічної точки зору також тварини, але ... .

За, скажімо, **такса ... - 0 балів**. Як не прикро. На жаль, такі наші правила (знаємо-знаємо, що наші правила декому, хто не стикався з проблемами оцінювання та уведенням у комп'ютер тисяч робіт, тобто заповненням десятків тисяч клітинок підсумкових таблиць, здаються дебільними! ☺☺).

42. Мўзик. Музік.

Як рівноправні варіанти - **муз, музон, ...** .

А Аня Рєва знайшла та розмістила в своїй роботі два російськомовні "жіночі" вірші абсолютно на цю тему. І хоча ми сіпалися вставити сюди й їх, але все ж подумали: а кому це цікаво крім оргкомітету? Адже "завис у повітрі" наш заклик у відповідях першого туру сповістити, кому "скинути" кращі роботи учасників. Не надійшло ЖОДНОЇ заявки. Прикро. Дуже прикро. Неймовірно прикро. Гнітюче прикро ... . Тож, може, хоча б таким нашим "фе" ми розбудимо совість - ой, - допитливість - хоча б кого-небудь, і він побажає це прочитати сам? Вибачте, учасники, за різкість. Але повторимося: неприємно, що ми, розглядаючи кращі роботи, "купаємося" в ейфорії, насолоджуємося новими пізнаннями, а ... .

Ні. Все ж, із огляду на унікальну старанність Ані, "сіпаємося" назад:

У поэта должна быть муза. А у поэтессы кто?

Елена Панчєха

У поэта должна быть муза.

А у поэтессы – кто? Муз?

Чтоб помог отдохнуть ей от груза

Будних дней. Оценил её вкус.

Пусть он будет похож на Билана

Иль Энрике – ведь голос хорош!

От Москвы и до Рима, Милана

Я была бы с ним, с ним. Только вру, ложь!

Не смогла бы. Да, Вин Дизель круче!

Его тело ... - мечтаний предел!

Hollywood. Стать звездой с ними в куче ...

Прилетела б, когда захотел!

Хотя нет. О! Коэльо, конечно!

Его гибкость и тонкость ума ...

Только внутренне лучше, чем внешне ...

Лучше стану такою сама!

А Сычєв, Кержачков... О-о-о, Аршавин!..

Междометия ... Слов больше нет!..

*Футболісти ... Была бы я с вами!
Это мой вам сюрприз и секрет ☺
А сейчас я пока что, свободна.
Жду пока меня "муз" мой найдёт.
Он отыщет меня – где угодно! –
Когда время для встречи придёт.*

У поэта должна быть муза. А у поэтессы кто?

Елена Панчеха

*Для поэта - конечно же муза
Поэтессам - хороший музЫк
Но без крыльев, ведь с крыльями трудно
К мысли-чувствам добавить язык.
А музык очень нужен, порою
Он от юности бурной возник
Где любовь окунёт с головою
И раздражит, испуганный крик
Музыка - поругаю за дело
Изольётся в стихах моя грусть
Ты козлище - музык и полено
Импотент! И ещё кто-нибудь.
Есть, конечно, другие музыки
Как поэма, как сладостный сон,
Что приходят ночами - безлики,
Вызывая истому и стон.
Тогда пишется всё по другому,
И бумага нисколько не врёт.
Муз действительный нужен, до гроба!
Лишь тогда всё цветёт и поёт.*

43. Триочкові.

Трьохочкові (шановна Світланочко! Ми читали Ваше зауваження! ☺).

Чому вважалися правильними обидві відповіді? Наприклад, з огляду на ось таке пояснення Реви Ані: "Числівникові основи дво-, три-, чотири- входять до складу прикметників, що починаються на приголосний. Основи двох-, трьох-, чотирьох- сполучаються з основами, що починаються з голосного. Ці ж основи беруть участь і в творенні порядкових числівників (трьохсотий, чотирьохтисячний, двохмільйонний), а також складних прикметників, до складу яких входить кілька числівникових основ (двадцятидвохрічний). Тому за правилом начебто правильно "трьохочковий" ... .

Але й українська Вікіпедія подає "триочковий", і практично будь-який он-лайн перекладач також видає "триочковий".

Частина репліки В. Косенка до Ані: "... Як визнала одна наша могутня учасниця-мовник, в українській мові та-а-акий бедлам, бо кожний науковець чує лише себе і "гребе під себе", що ...".

І ще цитуємо Аню: "... Триочковий кидок - це кидок у баскетболі, що відбувається через триочкову лінію (дугу в 7,24 м від кільця). Саме в сезоні 1979/1980 в НБА було офіційно затверджене таке влучання, хоча вперше воно було введено ще в АБА в сезоні 1967-1968 років.

Кількість таких кидків тоді була дуже малою, але поступово почала зростати.

У сезоні 1994/1995 наблизили триочкову лінію на 38 см, чим відразу збільшили кількість таких кидків та влучань. Але в сезоні 1996/1997 її знову повернули на своє місце.

У 2016 році президент Індіани Леррі Берд запропонував НБА подумати над введенням чотириочкової лінії (10,6 м від кільця).

44. Порізала шкіру бика на тонюсінькі пасочки та зв'язала їх кінцями.

Це Дідона втекла з Тіру й зі жменькою земляків оселилася на північному узбережжі Африки, біля фінікійської колонії Утіки. Місцевий володар Ярбас пообіцяв віддати Дідоні стільки землі, скільки обійме шкіра з вола. Дідона порізала шкіру на вузькі пасочки й охопила ними територію, на якій заснувала могутнє місто Карфаген, який займав близько 1 га землі.

За матеріалами передачі "В пошуках приключень с Михаилом Кожуховым. Тунис".

45. Динозавр.

46. Шнобелівська (англ. Ig Nobel Prize, від гри слів: англ. ignoble – "ганебний". Українською мовою ця назва найчастіше перекладається саме як Шнобелівська премія, що так само є грою слів, пов'язаної з жартівливим атрибутом процедури вручення – зі шнобелем, великим носом – іронічним образом ученого).

Антинобелівська.

Ігнобелівська.

За дві відповіді - **1,1**, за три відповіді - **1,2**.

Між іншим, у 2010 році Андрій Гейм став першим лауреатом як Нобелівської, так і Ігнобелівської премій.

47. Велосипед.

Відзначаємо декілька закидів нам, оргкомітету, за формулювання запитання, в тому числі й з боку Наталки Єсипової. Приміром, про те, що слово рефрен в запитанні використане невдало.

І ще. Наталка Єсипова й тут настільки глибоко "полізла" в історію створення цієї пісні, що даємо це її дослідження (хоча й скорочено), попереджаючи, що не з усіма "стежками", по яким "ходила" Наталка, ми згодні.

"... Пісню я впізнала відразу. А от далі ... .

Рефрен - це повтор. Але ж у пісні слово "велосипед" використовується лише один раз.

Рядок "даль-даль-даль" теж під питанням. З одного боку логічно, як частина слова "педаль", а з іншого - у Джо Дассена у приспіві звучить "зай-зай-зай (до речі ту пісню часто так і називають: "Zai zai"), тому в російськомовному варіанті можливе не "даль-даль...", а "дай-дай...". І, нарешті - авторство пісні. Тут я взагалі заплуталася. Якими лишень мовами не писали тексти з найрізноманітнішим змістом на цю мелодію, композиторами якої є М. Панцері та Л. Пілат (хоча й не впевнена). Але ймовірно, адже вони італійці, як і перший виконавець Рікардо дель Турко, більшість джерел називають оригіналом саме його пісню "Uno tranquillo". ...

Російський текст написав П. Ватник".

Поряд з цим - репліка допитливої з самого дитинства Ольги Рудницької: "Цю пісню я чула ще малою. Та вже тоді запитувала в батьків: "А хіба 10000 років тому був зоосад? А аптека?" Тож у більшості сучасних пісень зміст - то пусте. Аби рима ..." (доповнення від В. Косенка: ... і щоб можна було ту(де-)більно погицати під удари "барабанів").

48. Ейнштейн. Айнштайн. Айнштейн.

49. 83 (за даними російської Вікіпедії). Матвій Кузьмич Кузьмін (21 липня 1858 – 14 лютого 1942).

В 1942 році він повторив подвиг іншого селянина – Івана Сусаніна, який взимку 1613 року завів загін польських інтервентів в непрохідне лісове болото.

В с. Куракіні, рідному селі, Матвій Кузьмич був селянином-одноосібником (не перебував в колгоспі) і жив полюванням і рибальством на території колгоспу "Світанок". Його вважали "контриком"; за відлюдний характер він був прозваний "бірюком".

У лютому 1942 року там квартирувався батальйон німецької 1-ї гірськострілецької дивізії (всім відома "Едельвейс"), перед яким було поставлено завдання провести прорив, вийшовши в тил радянським військам в запланований контрнаступ в районі Малкінський висот. Командир батальйону зажадав у Кузьміна виступити провідником, пообіцявши за це грошей, борошна, гасу, а також мисливську рушницю марки Зауер "Три кільця". Кузьмін погодився.

Попередивши за допомогою 11-річного онука Сергія військову частину Червоної Армії, Матвій Кузьмін довго водив німців крутими дорогами, і нарешті вивів ворожий загін до засідки під кулеметний вогонь радянських воїнів. Німецький загін був знищений, але сам Кузьмін був убитий німецьким командиром.

Дуже слушна, єхидна та, мабуть, не зовсім зрозуміла сучасним учням репліка Анатолія Афанасьєва: "Будьонний С.М. отримав звання Героя в 85 років, але те, який подвиг він здійснив у період між 80 і 85 роками свого життя (послідовними нагородженнями його зірками Героя), встановити не вдалося. Що ви хочете – Брежнєвський зорепад".

50. 173; 233; 249; 250 або **266** (за різними даними). Або:

Ще більше (природна газувана вода). Бо, як слушно зазначають Аня Рєва та Анатолій Афанасьєв, в зв'язку з чим їм єдиним в цьому запитанні нараховуються додаткові 0,3 бала:

"... Природна газована вода відома з найдавніших часів і використовувалася в лікувальних цілях (Гіппократ присвятив цій воді цілу главу своєї праці і велів хворим не тільки пити, але й купатися в ній). У XVIII столітті мінеральну воду з джерел почали розливати в пляшки і розвозити по світу. Однак вона коштувала дуже дорого і до того ж швидко видихувалась. Тому пізніше були зроблені спроби штучно загазувати воду ...".

"... Питання дискусійне і суперечливе. Надто мало орієнтирів для однозначної відповіді:

Содова вода (штучна газована вода з додаванням мінеральних компонентів) запатентована 24 квітня 1833 року в США.

Сельдерська (зельтерська) вода (штучна газована без добавок) почала продаватися з початку 19 ст. В основі її лежало відкриття в 1767 році англійським хіміком Прістлі штучної газованої води. Це була дешева альтернатива природній мінеральній воді з міста Зельтерс.

Але натуральна природна газована мінеральна вода, насичена вуглекислим газом, відома була в тому ж селищі(місті) Зельтерс ще з 1536 року. Бульбашки газу на стінках там мали природне , а не штучне походження.

То від чого вести відлік?..."

Посилання щодо 250: на місцевій пивоварні британський хімік Прістлі задався питанням: з чого складаються бульбашки, які виділяються при бродінні? Він припустив, що газ цей повинен добре розчинятися у воді і встановив ємності з цієї самої водою над пивним солодом. Вода "зарядилася", і вчений встановив, що в бульбашках знаходиться вуглекислий газ. Джозеф, спробувавши на смак розчин, знайшов його приємним, і в 1767 році він виготовив першу в світі газовану воду.

Щиро дякуємо всім тим, хто не обмежується лише одним словом-відповіддю, а більш розлого ділиться з нами пошуками/здобутками.

І ще раз повторюємо: всі коментарі, пов'язані з сучасною політикою - це особиста думка лише голови оргкомітету В. Косенка. Тож претензії щодо цього можуть бути виключно до нього.